

ОСВІТНІЙ ДАЙДЖЕСТ

МОН: ЗАТВЕРДЖЕНО ТИПОВУ ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ ДЛЯ 1–4 КЛАСІВ

Міністерство освіти і науки України [затвердило](#) Типову освітню програму для 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, за якою учні й учениці першого класу розпочнуть навчання з 1 вересня 2028 року. Документ розроблено на основі [оновленого Державного стандарту початкової освіти](#). Він визначає структуру навчальних планів, розподіл навчального навантаження між освітніми галузями та підходи до організації освітнього процесу в початковій школі.

На основі Типової освітньої програми сформовано перелік модельних навчальних програм, що забезпечує варіативність змісту навчання в межах єдиних державних вимог. Крім того, розширюються можливості для підготовки та видання підручників і навчальних матеріалів для дітей з особливими освітніми потребами, що дасть змогу адресно відповідати на освітні запити різних категорій учнів.

Як ухвалювали програму?

Перед затвердженням проект Типової освітньої програми пройшов громадське обговорення.

У межах обговорення:

- опрацювали понад 350 пропозицій до тексту документа;
- отримано понад 17 тис. відповідей учителів у межах [опитування](#) щодо розподілу навчальних годин між освітніми галузями.

Зі звітом за результатами громадського обговорення можна ознайомитися за [посиланням](#).

Що передбачає нова Типова освітня програма?

Однією з ключових ідей програми є гнучкість у формуванні навчального плану. Для окремих освітніх компонентів передбачено варіанти розподілу навчальних годин, з яких заклад освіти може обрати той, що найбільше відповідає потребам учнівства.

У вчительства з'являється можливість вибрати різну кількість годин (зокрема 8 годин на вивчення української мови) в мовно-літературній освітній галузі, а також різну кількість годин для реалізації інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Ці пропозиції було сформовано робочою групою за результатами громадського обговорення та опитування вчительства.

Нова Типова освітня програма визначає гнучку модель, на основі якої заклад освіти може реалізовувати освітні галузі як через інтегровані курси, так і через окремі предмети. Такий підхід дає змогу школам обирати модель, яка краще відповідає освітнім потребам учнівства і кадровим можливостям закладу.

Також уперше Типова освітня програма є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти: загальноосвітніх шкіл, спеціальних закладів та класів, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами. Документ закріплює єдину модель результатів навчання й організації освітнього процесу в початковій школі для всіх закладів освіти. У типових навчальних планах розширено корекційно-розвитковий складник, що посилює можливості підтримки учнів з особливими освітніми потребами.

Інноваційним є врахування програмою потреб дітей із розладом аутистичного спектра, а також передбачення гнучких підходів до організації навчання в класах, де одночасно присутні діти з різними рівнями підтримки та освітніми труднощами. Її впровадження сприятиме узгодженості стандартів та створенню інклюзивного освітнього середовища для кожної дитини.

Наступний крок після затвердження ТОП 1–4 — розроблення нових модельних навчальних програм та підручників для початкової школи. Вони будуть створені відповідно до нового Державного стандарту та Типової освітньої програми і почнуть використовуватися у школах у 2028 році.

Більш докладно можна ознайомитись за [покликанням](#).

06.04.2026